

WYBRANE KLAUZULE PRZEGLĄDOWE W UMOWACH NA DOWÓZ DZIECI DO SZKÓŁ

I. Charakterystyka klauzul przeglądowych

Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm.), zwana dalej „ustawą Pzp”, w art. 455 ust. 1 pkt 1 przewiduje możliwość zmiany umowy niezależnie od wartości tej zmiany, jeżeli została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, w postaci jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych postanowień umownych, które mogą obejmować postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości ceny, jeżeli spełniają one łącznie następujące warunki:

- 1) określają rodzaj i zakres zmian,
- 2) określają warunki wprowadzenia zmian,
- 3) nie przewidują takich zmian, które modyfikowałyby ogólny charakter umowy

A zatem już na etapie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający może zabezpieczyć prawidłowy tok realizacji zamówienia poprzez wprowadzenie klauzul przeglądowych umożliwiających dostosowywanie warunków realizacji zamówienia publicznego do zmieniającego się otoczenia gospodarczego lub warunków rynkowych. Mając na względzie, że celem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest nabycie przez zamawiającego określonego świadczenia (dostawy, usługi lub roboty budowlanej), będącej efektem realizacji zawartej umowy, zamawiający powinni formułować warunki i zasady tej realizacji w taki sposób, by uwzględniać otoczenie społeczno-gospodarcze wykonywania umów, warunki funkcjonowania rynku określonych dostaw, usług lub robót budowlanych, tak aby w określonym zakresie móc reagować na zmiany tego otoczenia bez uszczerbku dla realizacji zamówionego świadczenia. Dlatego też w zakresie, w jakim zamawiający jest w stanie przewidzieć określone pola i warunki modyfikacji umów, które wynikają w szczególności z prowadzonej przez niego działalności, dotychczasowego doświadczenia lub wiedzy dotyczącej

realiów określonych rynków, celowe jest, by takie postanowienia stanowiły element dokumentów zamówienia¹

1.

Po pierwsze, zmiana umowy na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp jest możliwa, **jeżeli zamawiający przewidział konieczność przewidzenia możliwości dokonania zmian w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia**. Przewidzenie przez zamawiającego zmiany umowy wymaga uprzedniego przeprowadzenia analizy ryzyka związanego z realizacją przedmiotu planowanej umowy. Dokonując tej analizy zamawiający bierze przede wszystkim pod uwagę otoczenie zewnętrzne, w jakim realizowana będzie umowa (w tym m.in. przedmiot zamówienia, czynniki organizacyjne, prawne a także finansowe, okres trwania umowy, oraz uwarunkowania rynkowe), a następnie identyfikuje ryzyka związane z realizacją zamówienia.

Obowiązek przemyślenia ryzyk związanych z realizacją umowy przewidziany został także w analizie potrzeb i wymagań w art. 83 ust. 3 pkt 5 ustawy Pzp (należy pamiętać, że analiza potrzeb i wymagań jest obligatoryjnym instrumentem w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne). A zatem już na etapie przygotowania postępowania zamawiający musi określić, jakie sytuacje/okoliczności mogą spowodować zmianę tej umowy, a następnie zmiana ta musi zostać wprowadzona do przyszłej umowy.

2.

Kolejnym warunkiem dokonania zmiany umowy na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp jest **jasność, precyzyjność i jednoznaczność przewidzianych w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia postanowień umownych**, na podstawie których będzie dochodzić do zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Aby spełnić ten wymóg postanowienia umowne powinny - zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem - gwarantować, że „wszyscy potencjalni wykonawcy je zrozumieją w taki sam sposób i tak też będą interpretowali oczekiwania zamawiającego². Dlatego też należy pamiętać, by posługiwać się sformułowaniami, które są zrozumiałe dla wykonawców działających w określonej branży. Aby należycie wypełnić ten obowiązek zamawiający powinien uwzględnić wcześniejsze doświadczenia związane z realizacją podobnych umów, rozeznaczyć rynek właściwy dla danego zamówienia oraz wziąć pod uwagę specyfikę przedmiotu zamówienia. Zbyt ogólne

¹ Zob. komentarz do art. 455 w: Komentarz do Prawa zamówień publicznych, wydanie II, pod red. H. Nowaka, M. Winiarza, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2023 r.

² Por. wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-496/99 P *Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko CAS Succhi di Frutta SpA*.

opisanie w postanowieniach umownych przesłanek i warunków dotyczących zmiany umowy może uniemożliwić dokonanie pożądanej zmiany.

3.

Trzecim wymogiem skutecznej klauzuli przeglądowej jest **określenie rodzaju, zakresu, a także warunków wprowadzenia zmian**.

Zgodnie z tym warunkiem klauzula przeglądowa musi określać, które z elementów umowy będą podlegały modyfikacji (np. termin wykonania zamówienia, harmonogram etapów świadczenia, wysokość należnego wynagrodzenia bądź zakres przedmiotu umowy) oraz jaki jest dopuszczalny zakres tej zmiany. Przepisy ustawy nie określają natomiast stopnia szczegółowości opisu w tym zakresie – z istoty klauzul przeglądowych, które muszą być jasne i jednoznaczne, wynika, że rodzaj, zakres oraz warunki wprowadzenia zmiany nie mogą być konstruowane w sposób niedookreślony. Ponadto zamawiający powinien oznaczyć granice tej zmiany, w szczególności przez określenie okoliczności, które wpływają na jej kształt lub przez wskazanie określonego rezultatu, który ma być zrealizowany przez dokonanie zmiany. W przypadku natomiast określenia warunków wprowadzenia zmian do umowy należy sformułować przesłanki lub okoliczności, które muszą zaistnieć, by tę zmianę spowodować, i które pozwolą podjąć inicjatywę zmiany umowy, np. wystąpienie ze stosownym wnioskiem przez stronę umowy.³ Ponadto zakres proponowanych zmian może dotyczyć wielu kwestii będących przedmiotem umowy, dzięki czemu umowa w sprawie zamówienia publicznego może być bardziej elastyczna oraz dostosowana do zmieniających się warunków rynkowych.

4.

Ostatnią przesłanką warunkującą możliwość dokonania zmiany umowy w oparciu o klauzule przeglądowe (art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp) jest, że zmiana nie może modyfikować ogólnego charakteru umowy

W tym celu należy sięgnąć po wskazówkę interpretacyjną dotyczące rozumienia pojęcia "zmian ogólnego charakteru umowy", które zostały zawarte w motywie 109 dyrektywy 2014/24/UE (oraz w motywie 114 dyrektywy 2014/25/UE). Zgodnie z tym motywem - zmiana umowy nie może mieć zastosowania w sytuacjach, w których modyfikacja powoduje zmianę charakteru całego zamówienia, na przykład przez zastąpienie zamawianych robót budowlanych, dostaw lub usług innym przedmiotem zamówienia lub przez całkowitą zmianę rodzaju zamówienia, ponieważ w takiej sytuacji można zakładać hipotetyczny wpływ takiej zmiany na wynik

³ Zob. komentarz do art. 455 w: Komentarz do Prawa zamówień publicznych, wydanie II, pod red. H. Nowaka, M. Winiarza, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2023 r.

postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Innymi słowy, zmiana ogólnego charakteru umowy będzie miała miejsce, gdy wprowadzone zmiany dotyczą elementów konstytuujących dane świadczenie.

II. Klauzule przeglądowe w umowach na dowóz dzieci do szkół

1. Usługi transportowe – informacje ogólne

Usługi dowozu dzieci do szkół należą do szeroko rozumianych usług transportowych polegających na przemieszczaniu osób lub towarów z jednego miejsca na inne. Obowiązek zorganizowania dowozu dzieci do szkół reguluje ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737). Zgodnie z art. 39 ust. 3 ww. ustawy jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka:

- przekracza odległości wymienione w ust. 2⁴, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat – także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej;
- nie przekracza odległości wymienionych w ust. 2, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.

Usługi dowozu dzieci do szkół zazwyczaj realizowane są w ramach kontraktów długoterminowych (półroczne lub roczne umowy w ramach trwającego semestru lub roku szkolnego).

Umowa na usługi dowozu dzieci do placówek oświatowych powinna określać warunki dowozu dzieci do placówki z miejsca zamieszkania i z powrotem zgodnie z ustalonym w umowie harmonogramem. Zazwyczaj umowa zawierać powinna także postanowienia dotyczące opieki w trakcie transportu i odpowiedzialności opiekuna (czy opiekę zapewnia wykonawca czy zamawiający). W umowie tej należy także dookreślić rodzaj środka transportu, którym będą przewożone dzieci. Ponadto klauzule umowne powinny uwzględniać zapisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2024.1251 t.j.) oraz ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U.2024.1539 t.j.) i inne przepisy związane z przewozem osób.

⁴ Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać: 3 km - w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych;
4 km - w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.

W czasie realizacji umowy mogą wystąpić okoliczności wywołujące konieczność modyfikacji warunków zawartej umowy. Uwzględniając specyfikę zamówienia na usługi dowozu dzieci do szkół, w tym dzieci, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności - ryzyka związane z realizacją umowy odnoszą się najczęściej do zakresu zamówienia, tj. częściowej rezygnacji z usługi związanej z czasowym zaprzestaniem działalności placówki oświatowej. np. w wyniku epidemii. To zaś wiązać się może ze zmianami w zakresie wysokości wynagrodzenia dla wykonawcy. Ponadto ryzyka mogą dotyczyć zmian w pracy placówek oświatowych, co powoduje zmiany rozkładu jazdy w trakcie roku szkolnego (m.in. skrócenie zajęć lekcyjnych, wprowadzenie dodatkowych zajęć, organizacja zajęć w sobotę w zamian za inny dzień tygodnia, zmiana liczby dzieci dojeżdżających do szkoły). Z uwagi na trwające remonty ulic/dróg mogą pojawić się ryzyka związane z koniecznością zmiany trasy przejazdu. Ryzyka jakie należy uwzględnić, dotyczyć także będą zmiany terminu realizacji zamówienia np. z uwagi opóźnienia w rozpoczęciu świadczenia usługi.

2. Przykładowe klauzule przeglądowe

Poniżej znajdują się propozycje **przykładowych klauzul przeglądowych**, dotyczących zamówień publicznych na usługi dowozu dzieci do placówek oświatowych.

Mając na uwadze specyfikę branży usług transportowych związanych z dowozem dzieci do szkół, potrzeba zmiany umowy odnosić się może do niżej wymienionych obszarów związanych realizacją zamówienia:

- 1) Zmiany przedmiotu zamówienia;
- 2) Zmiany terminu wykonania umowy;
- 3) Zmiany osób skierowanych do realizacji zamówienia lub zmiany podwykonawcy (podmiotu udostępniającego zasoby);
- 4) Zmiany wysokości wynagrodzenia.

Jednakże zaznaczyć należy, że wprowadzenie do umowy konkretnej klauzuli wymaga analizy specyfiki tego zamówienia oraz warunków w jakich będzie ono realizowane i jej dostosowania do konkretnego przypadku. Dlatego też poniższe klauzule nie uwzględniają wszelkich sytuacji, jakie mogą wystąpić w trakcie wykonywania umowy na dowóz dzieci do szkół.

ZMIANA PRZEDMIOTU/ZAKRESU ZAMÓWIENIA

Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany przedmiotu/zakresu umowy w następujących przypadkach:

A. zmiana rozkładów/harmonogramów jazdy związana ze zmianą kolejności miejscowości, z których odbierani są uczniowie lub zmianą miejsc odbioru uczniów, lub **zmiany godzin przejazdów oraz liczby dowożonych osób**, np. w przypadku: przyjęcia nowych uczniów do placówek oświatowych, skreślenia dziecka z listy uczniów danej placówki oświatowej, czy zmiany w szkolnym planie nauczania (odpracowywania zajęć szkolnych w innym dniu wolnym od zajęć, dodatkowych zajęć itp.)

- w takiej sytuacji zamawiający zobowiązuje się przekazać niezwłocznie wykonawcy nowy wykaz ilości uczniów objętych usługą dowozu wraz z ich adresami zamieszkania, a także w przypadku zmian w rozkładzie jazdy informacje niezbędne do świadczenia zmienionej usługi.

- jeżeli zaistnieje konieczność dowozu kolejnego ucznia, którego miejsce zamieszkania znajduje się na dotychczasowej trasie przejazdu (nie wpłynie to na zwiększenie kilometrów), wynagrodzenie wykonawcy nie ulegnie zmianie.

- jeżeli zmiana tras oraz liczby dowożonych dzieci łączy się ze zwiększeniem lub zmniejszeniem przedmiotu zamówienia to zmiana zakresu zamówienia ta nie może nie może przekroczyć X⁵.

- wykonawca ma także możliwość wprowadzenia zmian w trasach przejazdu po uzgodnieniu z zamawiającym, jeżeli zmiany te zapewnią dogodny dojazd do szkół i nie podwyższą kosztów przewozu.

B. zmiana środka transportu - zamawiający dopuszcza możliwość przewozu dzieci innym pojazdem niż wskazany przez wykonawcę w treści oferty w przypadku awarii tego środka transportu, lub innej uzasadnionej sytuacji np. wycofania pojazdu z ruchu. W takiej sytuacji wykonawca zobowiązany jest zapewnić pojazd zastępczy. Pojazd zastępczy musi odpowiadać wszelkim standardom środka transportu – zgodnie z postanowieniami swz oraz przepisami prawa m.in. ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Wprowadzenie zastępczego środka transportu wymaga pisemnej zgody zamawiającego. W tym celu wykonawca zobowiązany jest do zgłoszenia tego faktu zamawiającemu pisemnie. Do zgłoszenia należy dołączyć dokumenty potwierdzające dopuszczenie pojazdu do ruchu np. kserokopii dowodu rejestracyjnego zastępczego środka transportu, dowodu posiadania przez zastępczy środek transportu aktualnych badań technicznych.

⁵ W tym miejscu należy wpisać właściwą wartość, jaką określi sobie zamawiający. Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 433 pkt 4 ustawy Pzp projektowane postanowienia umowy nie mogą przewidywać możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego bez wskazania minimalnej wartości lub wielkości świadczenia stron.

W tym przypadku zmiana umowy nie może powodować zwiększenia wynagrodzenia należnego wykonawcy z uwagi na zmianę pojazdu służącego do realizacji usługi.

- C. czasowe zawieszenie realizacji umowy** spowodowane okolicznościami nieprzewidywanymi w chwili podpisywania umowy, w szczególności takimi jak np. czasowe zaprzestanie działalności przez zamawiającego (zamknięcie szkoły z powodu powodzi, epidemii, warunków atmosferycznych, awarii lub innych klęsk żywiołowych), które to okoliczności powodują, że wykonanie umowy bez czasowego zawieszenia jej realizacji byłoby dla zamawiającego niecelowe i wywołałoby u zamawiającego niekorzystne skutki w tym w szczególności w zakresie wydatkowania środków publicznych.

ZMIANA TERMINU WYKONANIA ZAMÓWIENIA

Terminy realizacji usługi dowozu dzieci do szkoły mogą ulec zmianie, w następujących przypadkach:

- A.** w przypadku zaistnienia okoliczności, których nie można było przewidzieć w dniu jej zawarcia, w szczególności w przypadku zaistnienia siły wyższej mającej wpływ na realizację umowy z zastrzeżeniem, że nowy termin realizacji umowy nie będzie późniejszy niż (...) po terminie określonym w § (...) umowy, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca.
- W przypadku zaistnienia siły wyższej, strona, której dotyczy działanie siły wyższej, zobowiązana jest niezwłocznie poinformować drugą Stronę na piśmie o wystąpieniu siły wyższej, ze wskazaniem przewidywanego czasu trwania przeszkody w realizacji wynikających z umowy obowiązków z powodu działania siły wyższej oraz przedłożeniem dowodów jej wystąpienia, jeżeli okoliczności na które powołuje się strona, mogące zostać uznane za siłę wyższą nie są powszechnie znane (za pomocą wszelkich dowodów, w szczególności dokumentów prywatnych, urzędowych lub oświadczeń innych podmiotów).
- B.** zmiana terminu rozpoczęcia realizacji umowy, gdy z przyczyn niezależnych od stron umowy podpisanie umowy nastąpiło w terminie uniemożliwiającym rozpoczęcie świadczenia usługi zgodnie z pierwotnym terminem wskazanym w ofercie wykonawcy i dokumentach zamówienia.

- C. świadczenie usługi zostało czasowo wstrzymane z nieprzewidywalnych przyczyn, np. zamknięcie szkoły z powodu powodzi, epidemii, warunków atmosferycznych, awarii lub innych klęsk żywiołowych

ZMIANA OSÓB SKIEROWANYCH DO REALIZACJI ZAMÓWIENIA

Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany umowy w przypadku:

konieczności zmiany *kierowcy autobusu/osoby sprawującej opiekę nad dziećmi w czasie przejazdu autobusem* na skutek okoliczności niezależnych od wykonawcy, których nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy, z zastrzeżeniem, iż nowy *kierowca/osoba sprawująca opiekę nad dziećmi w czasie przejazdu autobusem* posiadać będzie doświadczenie co najmniej takie jak wykazane przez wykonawcę na potwierdzenie warunków udziału w postępowaniu⁶ lub kryteriów oceny ofert za doświadczenie i kwalifikacje nowego *kierowcy autobusu/osoba sprawująca opiekę nad dziećmi w czasie przejazdu autobusem*, co *kierowca autobusu/osoba sprawująca opiekę nad dziećmi w czasie przejazdu autobusem* wskazana w ofercie⁷.

Wykonawca obowiązany jest w takim przypadku złożyć dokumenty dla tych osób potwierdzające wskazane okoliczności oraz uprawnienia do prowadzenia pojazdami, a także umowę o pracę potwierdzającą, że *kierowca autobusu /osoba sprawująca opiekę nad dziećmi w czasie przejazdu autobusem* jest zatrudniona przez wykonawcę na podstawie umowy pracę zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 95 ustawy Pzp⁸.

ZMIANA WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA

Należy przypomnieć, że w przypadku zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy przepisy ustawy Pzp w odniesieniu do niektórych czynników cenotwórczych lub zmian przepisów prawa, nakazują wprowadzenie do umowy postanowień regulujących zmiany wysokości

⁶ Dotyczy postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których zamawiający w ramach warunków udziału w postępowaniu wymagał aby wykonawca dysponował w okresie realizacji zamówienia osobami na odpowiednie stanowiska, które posiadać będą określone doświadczenie lub kwalifikacje.

⁷ Dotyczy postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których zamawiający w ramach kryterium oceny ofert, wymagał aby wykonawca dysponował w okresie realizacji zamówienia osobami na odpowiednie stanowiska, które posiadać będą określone doświadczenie lub kwalifikacje.

⁸ Należy także pamiętać o brzmieniu art. 95 ust. 1 ustawy Pzp zgodnie z którym zamawiający określa w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na usługi lub roboty budowlane wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. W przypadku gdy zamawiający przewiduje wymagania, o których mowa w ust. 1, określa w dokumentach zamówienia w szczególności sposób weryfikacji zatrudnienia tych osób.

wynagrodzenia. Przykładem takiej regulacji są przepisy art. 436 pkt 4 lit. b⁹ oraz art. 439¹⁰ ustawy Pzp. Dlatego też klauzule przeglądowe wprowadzone do umowy powinny przewidywać zmianę wynagrodzenia w innych okolicznościach niż te wynikające z art. 436 pkt 4 lit. b oraz art. 439 ustawy Pzp.

Dopuszczalna jest zmiana wysokości wynagrodzenia wykonawcy w następujących sytuacjach:

- A.** związana ze zmianą powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na koszty realizacji usługi dowozu dzieci do szkół, wprowadzoną po terminie składania ofert, np. ustawa Prawo o ruchu drogowym czy o transporcie drogowym lub innych przepisów mających wpływ na wysokość wynagrodzenia wykonawcy (inne niż wskazane § (...) niniejszej umowy. W takim przypadku wynagrodzenie zostanie zmienione o taką kwotę, jaka będzie wynikać z konieczności dostosowania sposobu świadczenia usługi do nowych regulacji prawnych.
- B.** związana ze zmniejszeniem lub zwiększeniem zakresu zamówienia z uwagi na modyfikację rozkładów jazdy, czy zmianą liczby dzieci korzystających z dowozu do placówki oświatowej, z zastrzeżeniem, że (łącznie): (-) możliwa będzie zmiana wynagrodzenia jedynie w zakresie, w jakim w związku ze zmianą zakresu zamówienia wzrosną/zmaleją koszty wykonawcy oraz (-) wynagrodzenie wykonawcy nie wzrośnie/zmaleje o więcej niż (...) % całkowitego wynagrodzenia wykonawcy pierwotnie przewidzianego w umowie.
- C.** związana ze zmniejszeniem zakresu zamówienia z uwagi na czasowe zawieszenie realizacji umowy spowodowane okolicznościami nieprzewidzianymi w chwili zawarcia umowy, w szczególności takimi jak np. czasowe zaprzestanie działalności przez zamawiającego, z zastrzeżeniem, że (łącznie): (-) możliwa będzie zmiana wynagrodzenia jedynie w zakresie, w jakim w związku ze zmianą zakresu zamówienia zmaleją koszty wykonawcy oraz (-) wynagrodzenie wykonawcy nie zmaleje o więcej niż (...) % całkowitego wynagrodzenia wykonawcy pierwotnie przewidzianego w umowie.
- D.** zmiany terminu wykonania umowy, o którym mowa w § (...) / umowy, w zakresie w jakim ma wpływ na wysokość wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, że (łącznie): (-) możliwa

⁹ Zgodnie z art. 436 pkt 4 lit. b ustawy Pzp, w przypadku umów zawieranych na okres dłuższy niż 12 miesięcy umowa zawiera postanowienia zawierające zasady wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia w przypadku zmiany: stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne, zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 427).

¹⁰ Zgodnie z art. 439 ust. 1 ustawy Pzp umowa, której przedmiotem są roboty budowlane, dostawy lub usługi, zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, zawiera postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

będzie zmiana wynagrodzenia jedynie w zakresie, w jakim w związku ze zmianą terminu wykonania umowy wzrosną koszty Wykonawcy oraz (-) wynagrodzenie Wykonawcy nie wzrośnie o więcej niż (...) % całkowitego wynagrodzenia Wykonawcy pierwotnie przewidzianego w Umowie;

Każda ze stron umowy ma prawo wystąpić do drugiej strony z pisemnym wnioskiem o zmianę wynagrodzenia na usługę dowozu dzieci do szkoły.

Strona umowy, która wnioskuje o zmianę wynagrodzenia na jednej z podstaw określonych w § (...) umowy przedłoży dowody potwierdzające wpływ zmiany okoliczności na zmianę wynagrodzenia, np. szczegółową kalkulację uzasadniającą wnioskowaną zmianę.

Maksymalna zmiana wysokości wynagrodzenia całkowitego, jaką dopuszcza zamawiający, nie może przekroczyć wysokości (...) % całkowitego wynagrodzenia.